

VANYLVEN KOMMUNE

<i>Saksnr:</i> 2009/193	<i>Arkiv:</i> 033	<i>Avd/Saksansv:</i> RÅD/ARSEIN	<i>Dato:</i> 10.06.2009
----------------------------	----------------------	------------------------------------	----------------------------

REGLEMENT FOR KLAGENEMNDA

1. VAL OG SAMANSETJING

I kommunen skal det vere ei klagenemnd som består av formannskapet. Leiarfunksjon vert lagt til ordførar. Nestleiarfunksjon vert lagt til varaordførar.

Vala gjeld for den kommunale valperioden.

2. ARBEIDSOMRÅDE

Klagenemnda skal handsame klager på enkeltvedtak etter forvaltningslova § 28 andre ledd, gjort administrativt eller av kommunale utval.

Klage på enkeltvedtak gjort av formannskapet skal gå til kommunestyret som klageinstans. Klage på enkeltvedtak gjort av kommunestyret skal gå til Fylkesmannen i Møre og Romsdal som klageinstans. Tilsvarande gjeld for vedtak i formannskapet etter hasteparagrafen - kommunelova § 13 (gjeld det saker etter lover forvalta av Undervisning- og forskingsdepartementet skal dei gå til Statens Utdanningskontor)

Enkeltvedtak er ei avgjerd som vert gjort under utøving av offentleg mynde og som generelt eller konkret er bestemmande for rettar og plikter til ein eller fleire bestemte personar. Døme på kva som kan vere slike enkeltvedtak går fram av vedlegget til reglementet.

3. OPPGÅVER OG RETTAR

Klagenemnda sin kompetanse:

Klagenemnda skal prøve alle sider av det vedtaket som er påklaga, dvs. både dei rettslege sidene, sakshandsaminga og det skjønnet som er utøvd. Vidare skal klagenemnda ta omsyn til både nye opplysningar og forhold som klagaren ikkje har teke opp. Klagenemnda har elles plikt til å vurdere dei forholda som er tekne opp i klaga.

Klagenemnda kan også endre vedtaket til skade for klagaren. Dette kan gjerast når klagaren sine interesser "finnes å måtte vike for hensynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser". Det er vidare eit absolutt vilkår i desse tilfella at melding om at vedtaket vil bli endra til skade er sendt klagaren innan 3 månader etter at underinstansen mottok klaga.

Klagenemnda har valet mellom å stadfeste vedtaket i underinstansen, gjere nytt vedtak sjølv eller oppheve vedtaket i underinstansen og sende saka tilbake til heil eller delvis ny handsaming. Klagenemnda sitt vedtak i klagesaka kan som hovudregel ikkje påklagast.

4. SAKSGANG I KLAGESAKER

Klaga skal setjast fram for det forvaltningsorganet/underinstansen (administrativt nivå el. politisk utval) som har gjort vedtaket.

Underinstansen er i samband med klage på enkeltvedtak gjort av administrasjonen, det utvalet som skulle ha hatt saka, dersom avgjerdsmyndet ikkje var delegert til administrasjonen.

Underinstansen:

Underinstansen klargjer fakta i saka og gjer dei undersøkingar den meiner klaga gir grunn til, varslar ev. motpartar m.m., jfr. reglane i forvaltningslova.

Underinstansen kan:

avvise klaga,

gje klagaren medhald i klaga, ev. delvis medhald,

Dersom klagaren får delvis medhald, er det høve til å klage på det nye vedtaket.

Blir det så klaga på dette, skal underinstansen straks sende den vidare til klageinstansen, med mindre klagaren set fram nye opplysningar som gir god grunn for underinstansen til å foreta nærare undersøkingar og tilrettelegging av klagen.

endre vedtaket,

Underinstansen kan også endre vedtaket, men berre til gunst for klagaren.

Dersom underinstansen endrar vedtaket sitt, er klagehandsaminga avslutta.

Det nye vedtaket kan påklagast på vanleg måte.

halde fast på vedtaket sitt

Dersom underinstansen ikkje gjer nytt vedtak (dvs. held fast på tidlegare vedtak), skal saka sendast over til klageinstansen "så snart den er tilrettelagt".

Klageinstansen/klagenemnda:

Klagenemnda skal vurdere saka på grunnlag av fakta.

Klagenemnda kan:

- stadfeste vedtaket i underinstansen,
- gjere nytt vedtak sjølv, eller
- oppheve vedtaket i underinstansen og sende saka tilbake for ny handsaming der.

Jfr. elles pkt. 3 ovanfor.

Klaga kan avvistast når den ikkje er komen fram i tide, jfr. likevel forvaltningslova § 31, eller når den som klagar ikkje har klagerett.

Vedtak i klageinstansen om å avvise ei klage kan ikkje påklagast med heimel i forvaltningslova § 28.

5. SAKSHANDSAMING

Klagenemnda gjer vedtak på grunnlag av det som går fram av klaga, saksutgreiinga til underinstansen og ev. uttale frå underinstansen om klaga. Det blir ikkje skrive eiga saksutgreiing frå administrasjonen til klagenemnda, jfr. nedanfor om ugildskap.

Ønskjer klagenemnda imidlertid meir utgreiing i saka etter at underinstansen har hatt den, kan leiaren i klagenemnda, ordføraren, ekstern advokat eller tilsett i ei anna kommune stå føre dette arbeidet.

Ugildskap:

Reglane i forvaltningslova og kommunelova om ugildskap gjeld også for denne nemnda. Spesielt for klagenemnda er kommunelova § 40 nr. 3c som seier at:
Tilsette og folkevalde som var med på å førebu eller handsame det vedtaket som det vert klaga på, kan ikkje ta del i saksførebuinga for eller handsaminga av saka i klagenemnda.

Det betyr at den sakshandsamaren som skreiv saka, kan lage ny saksutgreiing til underinstansen. Til klagenemnda må ev. ny saksutgreiing utarbeidast eksternt, jfr. ovanfor. Til vanleg vert særutskrift av saka frå underinstansen sendt klagenemnda utan meir saksutgreiing. Vidare vil ein tilsett som er direkte underordna ein tilsett som er ugild, ikkje kunne delta korkje ved saksførebuinga til klagenemnda eller som valt medlem av denne.

Det betyr at ein politikar som har vore med under ordinær handsaming av saka i eit utval (1. gongs handsaming) eller ved utvalet si neste handsaming, der klagen og tidlegare sak vert lagt fram (handsaming i underinstansen) er ugild og ikkje kan ta del i klagenemnda når denne saka blir handsama.

6. MØTA I UTVALET

- Klagenemnda gjer vedtak i møte. Elles gjeld reglane i kommuneloven § 30 om fjernmøte m.m.
- Møta i nemnda er opne, jfr. kommuneloven § 31.
- Klagenemnda har møte når det ligg føre saker.
- Innkalling til møte skal til vanleg vere skriftleg og sendt minst 5 dagar før vedkomande møte skal haldast. Saksdokumenta skal sendast medlemmer og varamedlemmer etter nærare vedtak, samt andre med møterett etter vanlege reglar.
Det er høve for publikum til å tinge saksdokumenta.
- Utvalet er vedtaksført når minst halvparten av medlemene er til stades. Vedtak vert gjort med vanleg fleirtal. Dersom røystetala står likt, er røysta til leiaren avgjerande.
- Utvalet kan med vanleg fleirtal vedta å utsetje realitetshandsaminga av ei sak som er sett på saklista.
Det kan også gjere vedtak i saker som ikkje står på saklista, dersom ikkje møteleiar eller 1/3 av dei møtande medlemene set seg i mot det.
- Ordførar og administrasjonssjef, eller den han gir fullmakt, har møte- og talerett. Forslagsrett har berre dei som er valde medlemmer i utvalet.

- Det skal førast møtebok. Utskrift av møteboka skal sendast alle som får tilsendt innkalling til møta.

7. KLAGE.

Legalitetsklage:

Etter § 59 i kommunelova kan tre eller fleire medlemmer av kommunestyret saman bringe ei avgjerd i klagenemnda inn for departementet for å kontrollere at avgjerda er lovleg.

Departementet sitt mynde til å avgjere slike saker er delegert til Fylkesmannen, jfr. departementet sitt rundskriv H 25/92 av 01.06.93.

Fristen for å krevje legalitetskontroll er ved forskrift av 13.01.93, jfr. rundskriv H-4/93, sett til 3 veker frå det tidspunktet vedtaket vart gjort.

VEDLEGG TIL REGLEMENT FOR KLAGENEMNDA

OVERSIKT OVER SAKER MED/UTAN INTERN KLAGERETT ETTER FORVALTNINGSLOVA

Definisjonar:

Enkeltvedtak:

Enkeltvedtak er ei avgjerd som vert gjort under utøving av offentleg mynde og som generelt eller konkret er bestemmende (bindande) for rettar og plikter til ein eller fleire bestemte personar.

Det må avgjerast konkret i det enkelte tilfellet om eit vedtak er enkeltvedtak eller ikkje.

Utøving av offentleg mynde:

Vedtak i saker der mynde er tildelt gjennom:

- Grunnlov
- lov
- forskrift
- anna gyldig kompetanse:
t.d. kommunen sjølv etablerer ordningar som gir publikum rettar.

dvs. ein har heimel for vedtaket ein eller annan stad.

Bestemmende for rettar og plikter:

I hovudregelen gjeld det ei bindande realitetsavgjerd som inneheld

- **rettar**, som t.d. kan vere eigedomsrett, bruksrett, panterett, krav på trygdeytning, rett til å drive næringsverksemd p.g.a. løyve, krav på å få byggeløyve, rett til sosialstønad, fordeling av offentlege tilskot, lån, garantiar, fordeling av servicetenester som barnehageplass, sjukehusplass m.m.
- **plikter**, som t.d. kan vere påbod, forbod eller "rådighetsinnskrenkingar".

Ein eller fleire bestemte personar:

må kunne peike på kvar enkelt - individualisere

Tradisjonelt:

Vedtak som gjeld service (ikkje lovfesta teneste) - ikkje klagerett etter forvaltningslova.

Vedtak som gjeld rettar for den enkelte - klagerett etter forvaltningslova.

Vedk. saksutgreiinga:

Sakshandsamar må hugse på at det er viktig med klar saksframstilling, der heimlar o.l. må vere innarbeidd. Det er også viktig at vedtaket blir grunngjeve, ved **avslag skal** vedtak grunngjevast.

Oversikt over saker som kan påklagast eller ikkje:

Utøving av offentleg mynde:

dvs. klagerett på enkeltvedtak i samsvar med reglane i Forvaltningslova for:

Opplæringslova (Lov om grunnskulen og den vidaregåande opplæringa av 17.07.98 nr. 61):
har reglar i særlova om at departementet (Statens Utdanningskontor), § 15-2, er klageinstans.

Lov om barnehagar (17.06.05 nr. 64) med forskrifter

har reglar i særlova om at fylkesmannen er klageinstans i fleire typar saker.

Elles saker om barnehage/skulefritidsordning:

klage til klagenemnda, med mindre særlov har andre reglar,

t.d. saker om: - opptak av barn i barnehage

- avslag på søknad om opptak

- fri plass

- individuell foreldrebetaling

- fritak for foreldrebetaling

- tildeling av prioritert plass på venteliste

- oppseiing av plass

- redusert timetal

m.m.

Sosialtenestelova (13.12.91 nr. 81):

har reglar i særlova om at fylkesmannen, § 8-6, er klageinstans.

Dette gjeld for ulike vedtak vedk.: - heimehjelp

- heimesjukepleie

- avlastningstiltak

- støttekontakt

- plass i institusjon og bustad (heildøgn)

- aldersheimsplass

- barnebustad

- avlastningsinstitusjon

- omsorgsløn og alle typar av økonomisk sosialhjelp.

- m.m.

Men for frivillege ordningar utover dette som kommunen måtte ha, gjeld den interne klageretten etter forvaltningslova (til klagenemnda), med mindre det er utarbeidd reglar som regulerer innbyggjarane sine rettar og plikter.

Lov om barneverntenester (17.07.92 nr. 100)

Har reglar i særlova om at fylkesmannen er klageinstans i ulike saker.

Kommunehelsetenestelova (19.11.82 nr. 66):

har reglar i særlova om at fylkeslegen - § 2-4, fylkesmannen - § 4a-12, og departementet §§ 7-4, 7-8, er klageinstans alt etter kva saka gjeld.

Fylkeslegen og fylkesmannen er også klageinstans for ulike kommunale vedtak etter ulike forskrifter etter kommunehelsetenestelova.

Vegtrafikklova - forskrift om parkering for forflytningshemma

Avslag på søknad om parkeringsløyve kan påklagast til kommunal klagenemnd. Er vedtaket gjort av kommunestyret, er Vegdirektoratet klageinstans.

Lov om vern mot tobakksskader (09.03.73 nr. 14)

har reglar om at fylkesmannen er klageinstans, jfr. kommunehelsetenestelova § 4a-12.

Lov om vern mot smittsomme sykdommer (05.08.94 nr. 55)

har reglar om at fylkeslegen er klageinstans i saker der kommunen gjer vedtak.

Alkohollova (02.06.89 nr. 27, endra ved lov 16.05.97):

har reglar i særlova om at fylkesmannen er klageinstans på kommunen sine enkeltvedtak etter følgjande paragrafar:

§ 1-8: om inndraging av løyve

Kap. 3 - om sal av alkoholholdig drikk

Kap. 4 - om kommunale skjenkeløyve

Kap. 7 - om gebyr m.m.

Dette medfører at enkeltvedtak etter ovannemnde paragrafar kan påklagast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, som kan prøve om vedtaket er:

- innholdsmessig lovleg
- gjort av rett organ
- blitt til på lovleg måte.

Formannskapet skal vere underinstans ved ev. klagehandsaming av enkeltvedtak som blir gjort av administrasjonssjefen etter delegert mynde.

Lov om serveringsvirksomhet/Serveringslova (13.06.97 nr. 55)

har reglar i særlova om at fylkesmannen er klageinstans ved klage på kommunen sine vedtak.

Lov om stadnamn (18.05.90 nr. 11) med forskrift

har reglar i særlova om at klage på vedtak om skrivemåten skal handsamast av ei nemnd oppnemnd av kulturdepartementet

Landbrukslovgjevinga - jordlova, skogbrukslova, konsesjonslova m.m.

har reglar i særlovene om at klage skal handsamast av fylkeslandbruksstyret / fylkesmannen.

Lov om friluftslivet/friluftsløva (28.06.57 nr. 16)

har reglar i særlova om at klage skal handsamast av fylkesmannen.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (10.06.77 nr. 82) med forskrift

har reglar i særlova om at klage skal handsamast av fylkesmannen.

Lov om viltet/viltlova (29.05.81 nr. 38) med forskrift

har reglar i særlova om at fylkesmannen er klageinstans i enkelte saker og at Direktoratet for naturforvaltning er klageinstans i andre saker.

Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. (15.05.92 nr. 47)

Miljøverndepartementet har delegert avgjerdsmynde til kommunane og sagt at klage på kommunale vedtak skal handsamast av fylkesmannen som klageinstans.

Lov om forurensing (13.03.81 nr. 6)

Vedtak som kommunen gjer etter direkte mynde i lova skal gå til den kommunale klagenemnda, jfr. § 85

Klage på vedtak som kommunen gjer etter delegert mynde, skal gå til ulike instansar, jfr. rundskriv: "T-18/83 forurensingsloven - en veiledning til kommunene".

Plan- og bygningslova (14.06.85 nr. 77):

har reglar i særlova om at departementet (KRD)/fylkesmannen er klageinstans i byggesaker, dvs. krav til byggverk, sakshandsaminga, oreigning, refusjon m.m.

Klageinstans i plansaker er departementet (MVD)/fylkesmannen.

Lov om havner og farvann m.v. (08.06.84 nr. 51)

har reglar i særlova om at Kystdirektoratet er klageinstans.

Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk/brannfarlighetslova (21.05.71 nr. 47)

har reglar i særlova om at Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (DBE) er klageinstans.

Lov om eksplosive varer (14.06.74 nr. 39)

har reglar i særlova om at Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (DBE) er klageinstans.

Lov om brannvern m.v./brannvernlova (05.06.87 nr. 26) med forskrifter

har reglar i særlova om at Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (DBE) er klageinstans.

Lov om offentlighet i forvaltningen/Offentlighetsloven (19.06.70 nr. 69)

Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak om innsynsrett etter § 9

Lov om behandlingmåten i forvaltningssaker/forvaltningslova (10.02.67)

Fylkesmannen er klageinstans ved vedtak om avslag på partsinnsyn, § 21.

Andre særlover

Andre særlover - gjerne egne klagereglar. Dersom ikkje egne klagereglar, gjeld reglane i Forvaltningslova.

Utøving av offentlig myndighet: (saker med klagerett)

frivillige sosiale hjelpeordningar

tildeling av plass i institusjon med begrensa plass

tildeling av støtte (etter søknad) etter regel/forskriftsfesta støtteordningar -
der kommunen har eige regelverk om t.d.:

- pendlarstøtte

- bustøtte i tillegg til statlege ordningar

- kommunale trygdeordningar i tillegg til statlege

støttetiltak i kontante pengar

-- til næringstiltak

--- næringsfond

-- til private

--- stipend

--- tilskot til idrettslag

--- tilskot til ungdomslag

--- tilskot til kulturelle organisasjonar

--- tilskot til private personar

tildeling av midlar frå ein "pott" etter søknad

dvs. det må vere avsett pengar i budsjettet (ein "pott") som private kan søkje på.

Kommunen må også ha utarbeidd egne retningsliner for tiltaket der innbyggjarane sine rettar/plikter går fram.

Har det form av sosiale velferdsordningar, vil det gjerne vere klagerett.

søknader om fritak for vatn og kloakkavgift
vedtak om ekstra avkøyrslar
vedtak om bruk av kommunal veg
m.m.

Ikkje utøving av offentleg mynde:
dvs. ikkje klagerett etter Forvaltningslova for:

kommunal forretningsverksemd
kommunal serviceverksemd
kommunal eigedomsforvaltning
 t.d.: -- utleige av komm. husvære
 -- utleige av lokale
 -- utleige av idrettsanlegg
standardkontrakter (t.d. levering av el.kraft)
billettar mot kontant betaling (t.d. kino)
ytingar mot kontant betaling
fastsetjing av husleige (reint leigeforhold)
 -- unnatak: leige fastsett på sosialt grunnlag med klar karakter av å vere ei
 kommunal støtteordning.
avtalar mellom partar/privatrechtslege forhold
 t.d.: -- spørsmål vedk. festekontrakter
 m.m.
kommunen som leigetakar, lånetakar
kommunen som grunneigar / kjøpar av fast eigedom
 t.d.: -- leige av kommunal grunn
 -- tilbod frå private om kjøp av grunn
 m.m.
kommunen som tomteeigar/utbyggjar
 t.d.: -- val av arkitekt/konsulent/entreprenør
 -- val av bygningsmateriell
 m.m.
kommunale budsjettvedtak
prosessuelle avgjerder:
 t.d. -- utsett iverksetjing av vedtak
 -- iverksetjing av gransking
 -- vedtak om utsetjing av ei sak
 m.m.
interne administrative forhold i kommunen

I tilfelle der kommunen kan bli erstatningsrettsleg ansvarleg er ein i eit grenseområde mellom offentleg og privatrechtslege reglar.

Saker her skal vurderast etter erstatningsrettslege reglar.

NB! Opplistingane ovanfor er ikkje uttømande.

Spesielle tilfelle som kan ha innverknad på klagerett:

Mindretalsanke:

Dersom høve til mindretalsanke vert nytta, ligg det ikkje føre endeleg vedtak i saka og ev. klagerett gjeld ikkje før endeleg vedtak er gjort.

Godkjenning av annan instans:

Vedtak som er avhengig av godkjenning av annan instans er heller ikkje endelege og ev. klagerett gjeld ikkje før godkjenninga er gjort.

Dokumentinnsyn:

Avgjerd om avslag om dokumentinnsyn kan påklagast til Fylkesmannen.

Plan- og bygningslova:

Eiga forskrift om unntak frå klagereglane i Forvaltningslova når det gjeld vedtak om arealdelen i kommuneplanen etter PBL § 20-4.

Personalsaker:

Av forvaltningslova § 2 andre ledd går det fram at avgjerd om tilsetjing, oppseiing, suspensjon, avskjed eller forflytning av offentleg tenestemann skal reknast som enkeltvedtak. Det same gjeld vedtak om å ilegge offentleg tenestemann ordensstraff eller tilstå vedkomande pensjon.

Av § 3 går det vidare fram at vedtak om tilsetjing er unnateke reglane om grunngjeving, klage og omgjering dersom ikkje det er vedteke noko anna.

Noko slikt vedtak har ein ikkje i Vanylven kommune, slik at desse unntaka i § 3 gjeld fullt ut.

Det går vidare fram av § 3 at vedtak om oppseiing/avskjed gjort av kommunale organ er unnateke reglane om klage.

Av kommentarane til lova går det fram at ei rekke avgjerder vedkomande offentleg tenestemann si rettsstilling er å sjå på som **interne administrative avgjerder**. Desse er det ikkje klagerett på.

Dette gjeld m.a. vedtak om rett til deltid, stedfortrederteneste, fastsetjing av løn, personlege lønstillegg, søknader om permisjon, stipend m.m.

Renovasjonen:

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak som blir gjort etter forskriftene om renovasjon med heimel i forureiningslova (§ 85), jfr. skriv av 19.04.96 frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal.